

१घाटदत्ते कुमारानुचरभेदे । “डम्बराडम्बरो येन ददो
धाता महात्मने” भा० शं० ४७ अ० ।

डयन न० डी-भावे ल्युट् । खगानां नभोगतौ (खोड़ा)
करणे ल्युट् । २कशीरिषे हेमच० ।

डल्लक न० वंशनिर्मितपालभेदे (डाला) “त्रियतञ्च पट्टचिकं
डल्लकं वस्त्रमुद्यतम् । सभाज्य सौपवीतञ्च सौपहारं
मनोहरम्” ब्रह्मवै०

डवित्य पु० “डित्यः काठमये हस्ती डवित्यस्तन्यो मृगः” ।
सुपयोक्ते काठमये । मृगे २द्रव्यवाचिसंज्ञाशब्दभेदे च
“द्रव्यशब्दाः एकव्यक्तिवाचिनो हरिहरडित्यडवित्यादयः”
सा०द० । शब्दकल्पद्रुमेऽयं वर्ग्यमध्यतया निदेशितस्तन्मूलं
चिन्त्यम् ।

डहु(ह्र) पु० दह उ वा ऊह् मृगख्यादि० नि० । नकुचे
(मान्दार) “डहुगुरुष विष्टम्भी त्रिदोषगुणदोषहृत्”
भावप्र० तद्रुणोक्तिः शब्दरत्नावल्लभाय दीर्घान्ततया
तदर्थे पठितः ।

डाकिनी स्त्री डस्य त्वासायाम् अकृति अक-वक्रगतौ णिनि
डोप् । ०देव्या अतुचरीभेदे । “साङ्ख्य डाकिनीनां
च विकटानां त्रिकोटिभिः” ब्रह्मपु० (डान) इति ख्याते
दर्शनमालेण २उपद्रवकारिस्त्रीजनभेदे । “डाकिनी
शाकिनी भूतप्रेतवेतावरालसाः काशीख० २० अ० ।

डाङ्गरी स्त्री डङ्गरी प्रयो० दीर्घकर्कटग्राम् (काङ्गड़ी) राजनि०
डामर पु० शिवपु० तन्त्रशास्त्रविशेषे तच्च ऋषिं तेषां
मानादिकं वाराहीतन्त्रे उक्तं यथा

“डामरः षड्विधो ज्ञेयः प्रथमो योगडामरः ॥ श्लोकास्तत्र
त्रयस्त्रिंशत् तथा पञ्च शतानि च- त्रिंशतिः सह-
स्राणि श्लोकाश्चैव हि संख्यया । णकादशसहस्राणि
सहस्राताः शिवडामरे २ । श्लोकाः सप्तैव नाश्रित्य ईश्वरे-
णैव भाषिताः । तावच्छ्लोकसहस्राणि पञ्च श्लोकशतानि
च । गुणोत्तराणि दुर्गाया डामरे ३ कथितानि च । नव
श्लोकसहस्राणि नव श्लोकशतानि च । वारसते ४
तथा श्लोकाः पञ्चैव परिकीर्त्तिताः यरसंख्यसह-
स्राणि श्लोकानां ब्रह्मडामरे ५ । पञ्चोत्तरशतान्यत्र संख्या-
नि शिवेन तु षष्टिः ॥ श्लोकसहस्राणि गान्धर्वे ६ डामरो-
न्मये । श्लोकाश्च षष्टिसंख्याता ब्रह्मणाऽव्यक्तयोगिनेति” ।

डालिम पु० दाडिम्ब+प्रयो० । खनामल्यान्ते फलप्रधाने
वृक्षे भरतः ।

डाहन पु० त्रिपुररेणे त्रिका० ।

डाङ्कक पुंस्त्री० डेति ह्यते ह्ये-बा०ङ्कक प्रयो० । दाङ्कूरुखगे
जटा० स्त्रियां जातित्वात् डोप् ।

डिङ्गर पु० डङ्गर+प्रयो० । १डङ्गरशब्दार्थे २छमे श्वने
४धूर्त्ते ५सेवके च शब्दर० ।

डिडिका स्त्री यौवनकान्तजाते पलितताम्रचक्रे रोगभेदे ।
“यौवने डिडिकास्त्रेव विशेषाच्छर्दनम् हितम्” सुश्रु० ।

डिडिमा पु० स्त्री सुश्रुतोक्ते प्रतदे खगभेदे स्त्रियां जाति-
त्वात् डोप् । प्रतदशब्दे तद्भेदा दृष्ट्याः ।

डिण्डिम पु० डिण्डितिशब्दं माति । १वाद्यभेदे (डैँडरा)
अमरः । “आर्यबालचरितप्रस्तावनाडिण्डिमः” वीरच०
“मेरीशायहनन् हृष्टा डिण्डिमांश्च सहस्रशः” भा०द्रो०
१८६ अ० । २लक्षणपाकफले पानीयामलके शब्दच० ।

डिण्डिमेश्वर पु० शिवपु० उक्ते तीर्थभेदे । [हेमच० ।
डिण्डिर पु० हिडि-बा० किरच् आदेर्हस्य डः । समुद्रफेने
डिण्डिरमोदक न० डिण्डिर इव मोदकः मोदयति
मोदि-ण्वुलु । मृच्छने (गाँजा) ख्याते मादक
द्रव्यभेदे राजनि० ।

डिण्डिश पु० डिण्डिक+प्रयो० । (डौडश) इति ख्याते
रोमशफले वृक्षभेदे । “डिण्डिशो रुचिलइदो पित्तघ्नं प्रा-
पहः स्रुतः । सुशोतो वातलो रुचो मूललश्याश्लरीहरः ।
निःशेषबीजं स्वातिहृत्तखण्डं सहिष्णुकम् प्रोज्झित-
चण्डशब्दम् । स्नेहप्रतप्तं चबदार्पदण्डं रुचिप्रदं
डिण्डिशकं सपिण्डम्” वैद्यक० ।

डिण्डीर पु० हिडि-द्वैरच् आदेर्हस्य डः । समुद्रफेने हेमच० ।
डित्य पु० डवित्यशब्दोक्ते काठमये । हस्तिनि एकव्यक्तिमात्र-
नोधके २संज्ञाशब्दभेदे तत्प्रतिपाद्ये १अर्थभेदे च ।

डिप संहतौ वा चुरा० उभ० पक्षे भ्वा० आत्म० अक० सेट् ।
उपयति-ते उपते ऋदित् आडिडेपत् त ।

डिप प्रेरणे वा चु० उभ० पक्षे लृटा० पर० सक० सेट् ।
उपयति-ते अडोडिपत्-त कुटा० डिपति अडिपीत् ।
दिवादित्वमपीच्छति डिध्यति इति ऋडिपत् अडिपीत् ।

डिप संहतौ वा चुरा० उ०पक्षे भ्वा० आत्म० अक० सेट् इदित् ।
डिम्पयति-ते डिम्पते । अडिडिम्पत्-त अडिडिम्पत् ।

डिब संघे प्रेरणे च वा चु० उभ० पक्षे भ्वा० पर० सक० सेट्
इदित् । डिम्बयति-ते अडिडिम्बत् डिम्बति अडिम्बीत् ।

डिम हिंसे संहतौ वा चुरा० उ०पक्षे भ्वा० पर० सक० सेट् ।
इदित् । डिम्बयति-ते अडिडिम्बत्-त डिम्बति अडिम्बीत् ।

डिम हिंसने सौ० पर० सक० सेट् । डेसति अडेमीत् ।